Kancelaria Biegłego Rewidenta mgr Jerzy Bieluszko,
ul. Osiedle Szkolna nr 1 m. 7, 77-420 Lipka
Firma audytorska wpisana pod nr 447 na listę firm audytorskich
uprawnionych do badania sprawozdań finansowych

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Więcborku

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Więcborku (zwanego dalej Bankiem) z siedzibą przy Placu Wolności nr 21, 89-400 Sępólno Krajeńskie, na które składają się:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2021 roku,
- zestawienie pozycji pozabilansowych,

oraz sporządzony za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku:

- rachunek zysków i strat,
- zestawienie zmian w kapitale własnym,
- rachunek przepływów pieniężnych,
- dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego.

Naszym zdaniem sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2021 r. oraz jego wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („ustawa o rachunkowości" – t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 217, z późn. zm.) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz Statutem Banku,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy w dniu 28 marca 2022 r.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Krajowymi Standardami Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3430/52a/2019 z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, z późn. zm. („KSB") oraz stosownie do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach" – t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415, z późn. zm.) oraz Rozporządzenia UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE" – Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77, z późn. zm.). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego.

Jesteśmy niezależni od Banku zgodnie z Międzynarodowym Kodeksem etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowymi standardami niezależności) Rady Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych („Kodeks IESBA") przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3431/52a/2019 z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów, z późn. zm., oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IESBA. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Banku zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz w Rozporządzeniu UE.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący rok sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości przy formułowaniu naszej opinii, oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe sprawy badania:

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
Należności od sektora niefinansowego uznaliśmy za kluczową sprawę badania i źródło istotnego zniekształcenia sprawozdania. Zadecydowało o tym wielkość portfela kredytowego w aktywach banku, wartość odpisów z tytułu rezerw celowych powodujących straty finansowe. Ma to istotny wpływ na sprawozdanie finansowe, wiąże się z	Reakcją na ryzyko wystąpienia istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego było odpowiednie rozłożenie w czasie procedur badania w celu uzyskania przekonywujących dowodów badania dotyczących należności Banku z tytułu prowadzonej działalności kredytowej.

niepewnością oraz wymaga od Zarządu zastosowania znaczącego osądu. W przypadku kredytów udzielonych klientom bez rozpoznanej utraty wartości występuje ryzyko braku lub nieterminowej identyfikacji przesłanek utraty wartości, a tym samym nieprawidłowej wyceny w sprawozdaniu finansowym. W odniesieniu do należności zagrożonych z rozpoznaną utratą wartości występuje ryzyko przyjęcia niewłaściwych założeń w procesie wyceny zabezpieczeń, które również może wpłynąć na niewłaściwą wycenę sprawozdania finansowego.	Zaprojektowano i przeprowadzono testy kontroli w celu oceny skuteczności działań kontroli wewnętrznych służących zapobieganiu lub wykrywaniu i korygowaniu istotnego zniekształcenia na poziomie stwierdzeń. Przeprowadzono ocenę zaprojektowania i wdrożenia kluczowych kontroli wewnętrznych (w tym ogólnych kontroli systemów informatycznych) w procesie klasyfikacji ekspozycji kredytowych. Nasze procedury skupiały się w szczególności na kontrolach w zakresie terminowego monitorowania kredytobiorców oraz szacowania odpisów. Korzystano z procedur wiarygodności zaprojektowanych i przeprowadzonych dla wykrycia istotnego zniekształcenia na poziomie stwierdzeń w formie badań szczegółowych grup transakcji sald i ujawnień oraz analitycznych procedur wiarygodności. Badaniem objęto organizację procesu zarządzania działalnością kredytową zapewniającą niezależność identyfikacji i poziomu ryzyka. Dokonano analizy mechanizmów kwantyfikacji w trakcie procesu oceny zdolności kredytowej, procedury decyzyjnej, przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych, tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizacyjnych, wyceny i aktualizacji zabezpieczeń. Wykonano testy zgodności przeprowadzanych monitoringów na wybranej próbie Kredytobiorców. W podobny sposób przeprowadzono badania szczegółowe (wiarygodności) ekspozycji kredytowych oraz przetestowano efektywność przeprowadzanych kontroli w tym zakresie. Dokonano wyboru próby ekspozycji kredytowych do weryfikacji pod kątem poprawności klasyfikacji oraz adekwatności poziomów odpisów. Dobór ekspozycji został przeprowadzony z uwzględnieniem: istotności salda ekspozycji kredytowych, oceny wewnętrznej banku, poziomu utworzonych rezerw celowych i odpisów oraz elementów nieprzewidywalności poprzez dobór losowy próby. Dla wybranej próby dokonano niezależnej oceny w zakresie identyfikacji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz przesłanek utraty wartości z uwzględnieniem sytuacji finansowej kredytobiorcy, oceny dokumentacji wewnętrznej banku dotyczącej

	monitoringu klienta oraz analizy dotychczasowej realizacji warunków umowy kredytowej.

Odpowiedzialność Zarządu Banku i Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, rocznego sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Banku zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi Bank przepisami prawa i Statutem Banku. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Banku jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Banku do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Banku, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości. Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Banku.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności, czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Zgodnie z § 5 Krajowego Standardu Badania 320, koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania, jak przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym, wszystkie opinie i stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu z badania są wyrażane z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i zawodowym osądem biegłego rewidenta.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Banku ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Banku obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmowy, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Banku;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Banku;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Banku zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Spółki do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Bank zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Komunikujemy się z Komitetem Audytu w kwestiach dotyczących między innymi, planowania zakresu i czasu przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleń badania, w tym wszelkich znaczących słabości kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Komitetowi Audytu oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz, że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważyłyby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Na inne informacje składa się sprawozdanie z działalności Banku za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2021 r. („Sprawozdanie z działalności").

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie Sprawozdania z działalności zgodnie z przepisami prawa.

Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności wraz z wyodrębnionymi częściami spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości i Prawie bankowym.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji.

W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem, jest zapoznanie się z Innymi informacjami, i czyniąc to, rozpatrzenie, czy inne informacje nie są istotnie niespójne ze sprawozdaniem finansowym lub naszą wiedzą uzyskaną podczas badania, lub w inny sposób wydają się istotnie zniekształcone. Jeśli na podstawie wykonanej pracy, stwierdzimy istotne zniekształcenia w Innych informacjach, jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto jesteśmy zobowiązani do zbadania informacji finansowych zawartych w Sprawozdaniu z działalności zgodnie z zakresem opisanym w niniejszym sprawozdaniu z badania oraz wymogami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe („Prawo bankowe").

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie wykonanej w trakcie badania pracy, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności Banku:

- zostało sporządzone zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości,
- jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto, w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania oświadczamy, że nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności Banku istotnych zniekształceń.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za przestrzeganie obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach a w szczególności za prawidłowe ustalenie współczynników kapitałowych.
Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego czy Bank przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności czy Bank prawidłowo ustalił współczynniki kapitałowe.

Dla potrzeb niniejszej informacji za odrębne przepisy rozumiemy Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późn. zm. („CRR"), Prawo bankowe oraz ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym („ustawa o nadzorze makroostrożnościowym" – Dz. U. z 2021 r. poz. 140, z późn. zm.).

Celem badania sprawozdania finansowego nie jest przedstawienie opinii w zakresie przestrzegania regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach wskazanych powyżej, w szczególności o prawidłowym ustaleniu współczynników kapitałowych i opinii takiej nie formułujemy.

W oparciu o przeprowadzone przez nas procedury informujemy, że nie stwierdziliśmy:

- przypadków nieprzestrzegania przez Bank w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku, obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach wskazanych powyżej,
- nieprawidłowości w zakresie ustalenia przez Bank na dzień 31 grudnia 2021 roku współczynników kapitałowych, zgodnie z odrębnymi przepisami wskazanymi powyżej, które miałyby istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy na rzecz Banku usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych, w tym nie świadczyliśmy na rzecz Banku usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych, w tym nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust. 1 rozporządzenia UE 537/2014 oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Więcborku, Uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/IX/2020 z dnia 28.09.2020 r.

Sprawozdanie finansowe Banku badamy nieprzerwanie, począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2020 r., to jest przez dwa kolejne lata.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Jerzy Bieluszko, wpisany do rejestru KRBR pod nr 203.

Kluczowy biegły rewident

mgr Jerzy Bieluszko
wpisany do rejestru KRBR pod nr 203

Podpis jest prawidłowy
Dokument podpisany przez JERZY ZBIGNIEW BIELUSZKO
Data: 2022.03.28 08:09:02 CEST

przeprowadzający badanie w imieniu:

Kancelaria Biegłego Rewidenta
mgr Jerzy Bieluszko
77-420 Lipka, ul. Osiedle Szkolna nr 1 m. 7
Firma audytorska wpisana na listę PANA pod nr 447

Jerzy Bieluszko
Właściciel

Lipka, dnia 28 marca 2022 roku.